

NIEUWE PLANTENSOORTEN 371

Als merkwaardige vondsten op het gebied van mossen willen wij vermelden:

Webera bulbifera Warnst, nieuw voor ons land, op Vlieland (V. de Vries).

Bryum warmeum Bland, op Vlieland (V. de Vries).

Conocephalus conicus (L.) Dum. te Ruurlo (J. Heimans).

Lophozia lycopodioides (Wallr.) Cogn., Hoge Veluwe (W.).

Athyrium Filix femina var. *nigrostriata* tussen Winterswijk en Borken (N.J.N.).

Digitaria adscendens (H.B.K.) Henr. te 's Hertogenbosch (Kl.).

Stipa trichotoma Nees. var. *parviflora* te Veghel (G. en Kl.).

Crypsis schoenoides Lam. te Erp (Th.R.).

Eragrostis Frankii Steud. te 's Hertogenbosch (Kl.).

Elymus virginicus L. var. *submuticus* Hook. te Hemmen (Jeswiet en Kl.).

Catapodium loliaceum Link. op Texel (J. Schoute).

Myrica Gale f. *hermaphrodites* te Amersfoort (We.).

Chenopodium ubicum L. var. *intermedium* Koch te Erp (Th. R.).

Stellaria media Vill. var. *neglecta* Weihe bij de Keutenberg (Un.).

Lepidium ramosissimum A. Nels. te Weurt 1927 (Ke. en B.R.).

Lepidium austrinum Small. te Erp 1936 (B. en Th.R.).

Epilobium Lamyi, die wij verleden jaar ten onrechte nieuw voor Nederland noemden, was reeds in 1932 door de Weaver in het Natuurhistorisch maandblad voor Brunsum opgegeven.

Ammi majus L. var. *glaucofolium* (L.) Mèrat. te Erp 1936 (Ke. en R.) te W. Knollendam (de Jongh en Kl.).

Petroselinum segetum (L.) Koch var. *major* Magnel te Cadzand (Un.).

Vicia tenuifolia Roth. ssp. *elegans* Arcang. te Swalmen (Kruseman).

Empetrum nigrum L. var. *purpureum* D.C. op Terschelling (Dr. A. G. M. Liernur).

Eupatorium cannabinum L. f. *indivisum* D.C. te Veghel (G. en Kl.).

Carduus nutans L. var. *macrocephalus* (Desf.) Gugler f. fl. *roseis* te Sas v. Gent. (Un.).

Ir. A. W. KLOOS Jr., Dordrecht.

W. H. WACHTER, Rotterdam.

NIEUWE VINDPLAATSEN IN NEDERLAND VAN
ZELDZAME PLANTENSOORTEN IN 1937.

Equisetum silvaticum in Liesbos (Pater Benno).

Asphodelus tenuifolius te Middelburg (Un.).

Himantoglossum hircinum te Goeree (de Tempe en We.).

Andropogon halepense te Dordrecht (Kl.).

Panicum italicum maritimum te Sas van Gent (Un.).

Milium effusum fm. *latifolia* te Geulem (Un.).

Milium effusum m. *bracteatum* te Geulem (Un.).

Bromus lepidus te Neuzen (Un.) te Watergraafsmeer (J. Prins).

Bromus rubens te Zeist (J. v. d. Krogt).

Phragmites communis fm. *latifolia* te Mauritsfort (Un.).

Phragmites communis fm. *salina* te Magdelenapolder en Mauritsfort (Un.).

Phragmites communis fm. *uniflora* te Amsterdam (J.).

Poa sudetica te Geulem (Un.).

Dactylis glomerata ssp. *lobata* fm. *divergens* te Beverwijk (J.).

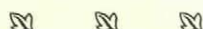
Dactylis glomerata ssp. *lobata* fm. *luxurians* te Beverwijk (J.).

Dactylis glomerata ssp. *lobata* fm. *pubescens* te Beverwijk (J.).

Festuca arundinacea Uechtriziana te Geulem (Un.).

- Sporobolus cryptandrus* te Rotterdam (Ke.).
Cynosurus echinatus te Amsterdam (Mej. C. Koldijk).
Lepturus cylindricus te Rotterdam (Ke.).
Rumex obovatus te Middelburg (Un.) te W. Knollendam (de Jongh en Kl.).
Polygonum patulum te Middelburg (Un.) te Neuzen (Un.).
Polygonum aequale te Erp (G. en Kl.).
 × *Polygonum Braunianum* te Heumen (Th.R.).
Axyris amarantoides te Middelburg (Un.).
Kochia scoparia te Erp (Ke. en Th.R.).
Obione pedunculata te Cadzand (Un.).
Atriplex tataricum te Erp (G. en Kl.) ook (B. R.).
Chenopodium urbicum te Erp (B. R.).
Chenopodium leptophyllum te 's Hertogenbosch (Joh. Jansen).
Chenopodium hircinum te Middelburg (Un.).
Chenopodium Botrys te Rotterdam (J. Balke).
Amarantus hybridus erythrostachys te Sas v. Gent (Un.) te Hoedekenskerke (Un.).
Amarantus caudatus te Sas v. Gent (Un.).
Amarantus blitoides te Bloemendaal (J. Prins).
Amarantus vulgarissimus te Erp (G. en Kl.) te Wijchen (Th. R.).
Amarantus vulgarissimus sublanceolatus te Wijchen (Th. R.).
Herniaria hirsuta te Vlaardingen (Ke.).
 × *Scleranthus intermedius* te Lochem (v. Soest).
Gypsophila muralis te Middelburg (Un.).
Silene gallica quinquevulnera te Warnsbom (Prof. Dr. L. H. Siertsema).
Ranunculus bulbosus met monstrueuse kelk te Vianen (v. Soest).
Barbarea intermedia te Aerdenhout (Gorter) te Hoek v. Holland (Ke.).
Lepidium latifolium te Leiden (de Jongh).
Lepidium bonariense te Wijchen (Joh. Jansen).
Aubrietia deltoidea te Wassenaar (de Jongh).
Oenothera pumila te Berlikum (N.Br.) 1936 (G.).
 × *Epilobium persicinum* in de Ooy (Ke. en Th. R.).
 × *Epilobium Weissenburgiense* te Heumen (Th. R.).
 × *Epilobium Borbosianum* te Heumen (Th. R.).
Erodium brachycarpum fl. roseis te Veghel (G. en Kl.).
Alchemilla acutangula te Nieuwkoop (W. v. d. Voort).
Rosa tomentosa te Goes en in Z. Vlaanderen op verschillende plaatsen (Un.).
Genista anglica splendens te Diesse (Pater Ludovicus).
Trifolium elegans te 's Hertogenbosch (Kl.).
Vicia varia te Lochem (v. Soest).
Vicia tenuifolia te Vlaardingen (Ke.).
Vicia grandiflora sordida te Swalmen (Krusseman).
Lathyrus hirsutus te Leersum (Prof. Dr. W. M. Docters van Leeuwen).
Helosciadium repens te Hengstdijk (Un.).
Helosciadium leptophyllum te Middelburg (Un.).
Heracleum Sphondylium australe stenophyllum te Weurt (Joh. Jansen).
Crithmum maritimum te Zierikzee (Jo Pape en Sloff.), te Burghsluis (Mevr. Radersma).
Pimpinella Anisum te Warnsbom (Prof. Dr. L. H. Siertsema) te Esch (N.Br.) (Joh. Jansen).
Anethum graveolens te Nieuwland (Un.).
Phacelia tanacetifolia te Goeree (We.).
Solanum sarachoides te Erp (G. en Kl.).

- Solanum pygmaeum* te 's Hertogenbosch 1936, 1937. (G. en Kl.).
Cuscuta obtusiflora te Erp (Ke. en Th. R. ook G. en Kl.) te Tilburg (Pater Ludovicus).
Melissa officinalis in Z. Vlaanderen (Un.).
Linaria bipartita te Warnsbom (Prof. Dr. L. H. Siertsema).
Euphrasia nemorosa m. fasciata te Posthoorn (Un.).
Euphrasia odontites paludosa te Posthoorn (Un.).
Schkuhria advena te 's Herogenbosch (G.).
Xanthium spinosum te Hoogkerk (Gr.) 1936 (A. A. Kruijne).
Bidens connatus te Hedel (Joh. Jansen) te Veghel (G. en Kl.).
Bidens melanocarpus tussen Hedel en Hell (Joh. Jansen) te Barendrecht. (W. v. d. Voort).
Achillea virescens te Vlaardingen (J. Balke).
Carduus nutans macrocephalus te Sas v. Gent. (Un.), te Erp (G. en Kl.).
Centaurea c.f. calcitrapa te W. Knollendam (de Jong en Kl.).
Scorzonera humilis te Vries (S. J. Dijkstra) te Drouwen, onbekende inzender Herbarium-
 prijsvraag. Ir. A. W. KLOOS Jr., Dordrecht.
 W. H. WACHTER, Rotterdam.

APRIL.

De terugkomst van de trekvogels blijft altijd even boeiend en genotvol. De groote vraag is: zouden ze dit jaar weer terugkomen? Of meer of minder of in het geheel niet. Verleden jaar is ons eenig grielenpaar niet teruggekomen, blijven ze ook dit jaar weg? Hoe zal het gaan met de Middelste Zaagbek en zijn nageslacht op Texel? Of was het een vleugje, zooals met de Steltkluten in 1935? En toch . . . die misschien ook weer eens terug en dan blijvend? Maar als inmiddels het wilde waterland van Noordholland grootendeels is ingepolderd? Hoe zal de Noordwest-Nachtegaal in Thijsses's Hof het opnemen, dat we zijn boschje hebben gekapt? Zal hij het nu zijn Noordoost- en Zuidwest-collega's lastig maken. Zijn zangboom heb ik laten staan.

Dat is een aardig werkje voor April en Mei: die zangboomen en zangstations. Er zijn vogels die stijf en strak geregeld komen zingen in dezelfde struik op dezelfde twijg, dag aan dag. In het Naardermeer heb ik zoo een Snor gekend, drie jaar achtereen in het perceel benoorden Jan Hagens Bosch. De Nachtegale in Thijsses's Hof hebben ook hun zangboomen en ook wel voorkeur voor een bepaalden tak, maar toch niet zoo vast, dat ik er op zou durven rekenen, om op een bepaalden tijd eens een „opname” van hun zang te laten maken. Ze hebben eigenlijk een groepje van zangboomen en daarin dan een enkel bevoorrecht plekje. Zoo is het ook met Tjiftjaf, Fitis, Fluit, Spotvogel, Grasmusch, Tuinfluit, Zwartkop, Rietzanger, de Karekieten de Rietgors. Grote Karekiet en Rietgors zijn ook nog al hokvast.

De vechtpartijen in het begin van den broedtijd kunnen aanwijzingen geven voor het ontdekken van de grenzen, die de vogel voor zijn „broed-erf” heeft vastgesteld. Het zou wel een aardige en zeker ook nuttige onderneming zijn, eens een „vogelkaart” te maken voor het een of ander gebied: een duinvallei, een moeras, een broek natuurmonument. Zou Meyendel?

Dat zou dan nu eens moeten gebeuren zonder nesten te zoeken. We moesten die nesten nu maar eens een poosje met rust laten en wat meer gaan genieten van andere levensuitingen van onze gevederde vrienden. Dus zangboomen, zangstations, broed-erven, alles op het geluid af.

We hadden daar al een maand eerder mee kunnen beginnen, maar April is toch de drukste maand en we kunnen nog voortgaan in Mei en Juni. In April ondervinden we nog wel moeilijkheden met de zingende trekkers. Hoe dikwijls is het al gebeurd, dat een Nachtegaal, een Braamsluiper, een Zwartkop in mijn tuin kwamen zingen, maar na twee dagen weer verdwenen.